

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Kgenç

Kamer GENÇ

Tunceli Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Teklî Komisyon	-Gevre Kona -Bağıntrık, mör, ulgılma e Turizm			
Enas Komisyon	Millî Eğitim, Kültür G.			
Tarih: 02 Şubat 2010		F. No: 2/585		
Mad. Y.	Müdür	D. Bgk.	G. Sek. Y.	Gen. Sek.
16	210	210	210	210
BAŞKAN				

GEREKÇE

Anayasanın "Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması" başlıklı 63 üncü maddesinde devletin; tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlayacağı, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirlerin alınacağı ifade edilmiştir.

Kültür ve tabiat varlıklarının korunması bağlamında uluslararası sözleşmelere taraf olunmuştur. 14/4/1982 tarihli ve 2658 sayılı Kanunla Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşmeye taraf olunmuştur. Sözleşmenin 2 nci maddesine göre aşağıdaki eserler doğal miras niteliğindedir:

- Estetik veya bilimsel açıdan istisnâ evrensel değeri olan, fiziksel ve biyolojik oluşumlardan veya bu tür oluşum topluluklarından müteşekkil doğal anıtlar,
- Bilim veya muhafaza açısından istisnâ evrensel değeri olan jeolojik ve fizyografik oluşumlar ve tükenme tehdidi altındaki hayvan ve bitki türlerinin yetiştiği kesinlikle belirlenmiş alanlar,
- Bilim, muhafaza veya doğal güzellik açısından istisnâ evrensel değeri olan doğal sitler veya kesinlikle belirlenmiş doğal alanlar.

Bu Sözleşmeye ilaveten ülkemiz çok sayıda tabiat ve kültür varlıklarının korunması ile ilgili uluslararası sözleşmeye taraf olmuştur:

- Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi
- Nesli Tehlike Altında Olan Yabanî Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine Dair Sözleşme
- Avrupa'nın Yaban Hayati ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi
- Avrupa Peyzaj Sözleşmesi

Bu sözleşmelerle tabiat varlıklarının korunması ile ilgili düzenlemeler öngörülmüştür. Ülkemizde de tabiat ve kültür varlıklarının korunması bağlamında 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kabul edilmiştir. Bu Kanun uyarınca doğal sit alanı ilan etme ile ilgili olarak da düzenlemeler bulunmaktadır. Munzur Vadisinin doğal sit alanı olarak ilan edilmesi hususunda çeşitli girişimlerde bulunulmasına rağmen netice alınamamıştır. Eğer Vadi doğal sit alanı ilan edildiği takdirde vadi üzerinde yapı ve tesis yapılması mümkün olmayacaktır. İdare mahkemesi kararlarında doğal sit alanlarında baraj ve enerji santrali yapılamayacağı belirtilmiştir.

Munzur Milli Parkı florasında 1.518 çeşitli bitki kayıtlı olup, bunlardan 43 çeşidi Munzur Vadisi'ne, 227 çeşidi Türkiye'ye endemik türlerden oluşmaktadır. Munzur Milli Parkı faunasında bulunan çengel boynuzlu keçi, bezuvar isimli dağ keçisi, ur kekligi, kırmızı benekli alabalık vadiye has türlerdendir. Ayrıca bilim çevreleri tarafından allium tuncelianum olarak isimlendirilmiş ve sarımsağın atası olarak kabul edilen bitki dünya üzerinde sadece ve sadece Munzur Vadisi'nde yer almaktadır. Munzur üzerinde yapılması öngörülen barajlar Vadinin doğallığını tahrip edecektir.

Bu sebeplerle Munzur Vadisi doğal sit alanı olarak ilan edilmesi gerekirken edilmemesi sebebi ile konunun kanunî düzenleme yolu ile çözümlenmesi amaçlanmıştır.

KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve tabiat varlıklarını Koruma Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

Munzur Vadisi

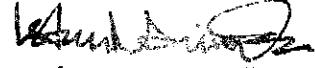
EK MADDE 4- Tunceli İli sınırları içerisinde yer alan Munzur Vadisi Munzur Nehrinin çıktığı kaynaktan itibaren altmış kilometre boyunca birinci derecede doğal sit alanı olup bu vadi boyunca baraj, gölet ve benzeri yapı ve tesisi inşa edilemez.

Birinci fıkrada belirtilen alanda su kaynaklarının kullanım hakkı devredilemez ve satılamaz.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR



Dr. İrfan MEZİROĞLU
Kanunlar ve Kararlar Müdürü